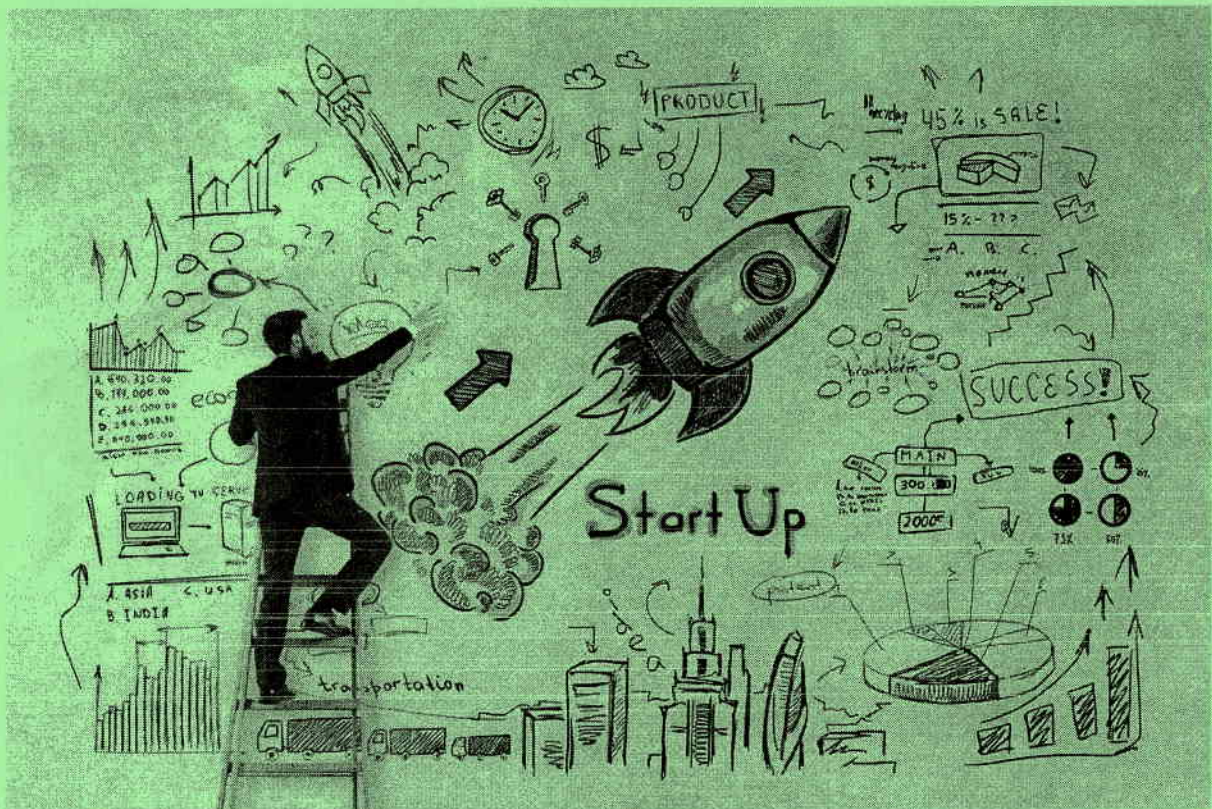

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
අ.පො.ස. (සා.පෙළ) විභාගය - 2019

63 - ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

මෙය උත්තරපත්‍ර පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා සකස් කෙරිණි.
ප්‍රධාන පරීක්ෂක රැස්වීමේ දී ඉදිරිපත්වන අදහස් අනුව මෙහි වෙනස්කම් කරනු ලැබේ.

අවසන් සංශෝධන ඇතුළත් කළ යුතුව ඇත.

31. ABC පෞද්ගලික සමාගම 'දිමුතු' නමින් දත්තාලේප වර්ගයක් නිෂ්පාදනය කරන අතර ඊට සමාන විවිධ වර්ගයේ දත්තාලේප නිෂ්පාදිත ද වෙළෙඳපොළ තුළ අලෙවි කෙරේ. මෙයින් පෙන්නුම් කෙරෙන්නේ
- (1) තරගකාරීත්ව ය.
 - (2) වෙළෙඳපොළ ව්‍යුහය ය.
 - (3) භාණ්ඩ ප්‍රවර්ධන ය.
 - (4) නිෂ්පාදන හැකියාවන් ය.
32. කාන්තාවන් සඳහා විශේෂිත වූ ආලේපන වර්ගයක් නිෂ්පාදනය කරන සීමාසහිත 'බියුටි' පෞද්ගලික සමාගමේ අධ්‍යක්ෂකුමය මෙම ආයතනය පිළිබඳ රූපවාහිනී සාකච්ඡාවක් පැවැත්වූවා ය. මෙය හැඳින්විය හැක්කේ
- (1) ප්‍රවර්ධන උපාය මාර්ගයක් ලෙස ය.
 - (2) නිෂ්පාදන උපාය මාර්ගයක් ලෙස ය.
 - (3) වෙළෙඳපොළ උපාය මාර්ගයක් ලෙස ය.
 - (4) භාණ්ඩ සංවර්ධන උපාය මාර්ගයක් ලෙස ය.
33. නව ව්‍යාපාරයක් සඳහා වඩාත් සාර්ථක පිවිසුම් උපාය මාර්ගයක් වන්නේ
- (1) තරගකරුවකුගේ නිෂ්පාදිතයක් ඵලෙසම ඉදිරිපත් කිරීම ය.
 - (2) තරගකරුවකුගේ නිෂ්පාදිතයකට ආදේශකයක් ඉදිරිපත් කිරීම ය.
 - (3) ආනයනික නිෂ්පාදිතයක් ඉදිරිපත් කිරීම ය.
 - (4) නවෝත්පාදනය තුළින් නව නිෂ්පාදිතයක් ඉදිරිපත් කිරීම ය.
34. ව්‍යාපාරයක අයිතිකරුගේ කැමැත්ත මත සේවකයින් බඳවා ගැනීම, ව්‍යාපාරික කටයුතු පුළුල් කිරීම සහ භාණ්ඩවල මිල තීරණය කිරීම වැනි මෙහෙයුම් තීරණ ගත හැකි ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය වන්නේ
- (1) පෞද්ගලික සමාගම ය.
 - (2) හවුල් ව්‍යාපාර ය.
 - (3) ලාභය අරමුණු කර නොගත් ව්‍යාපාර ය.
 - (4) කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාර ය.
35. රංග ගල්කැඩීමේ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. ඔහු අවසර ලබාගත යුතු ආයතනයක් වන්නේ
- (1) ශ්‍රී ලංකා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියයි.
 - (2) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයයි.
 - (3) කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලයයි.
 - (4) කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනයයි.
36. හොඳ ව්‍යාපාර අදහසක ලක්ෂණයක් වන්නේ
- (1) අවදානම් දැරිය හැකි වීම ය.
 - (2) ක්ෂණිකව ලාභ ඉපයිය හැකි වීම ය.
 - (3) වෙනස්වන අවශ්‍යතා හා වුවමනාවලට ප්‍රතිචාර දැක්විය හැකි වීම ය.
 - (4) සමාජ පිළිගැනීමක් ලබා ගත හැකි වීම ය.
37. ව්‍යාපාරයකට ලබාදෙන මූල්‍යමය නොවන දිරිගැන්වීමක් වන්නේ
- (1) සහන පොලී අනුපාතයක් යටතේ ණය පහසුකම් ලබා දීමයි.
 - (2) ඉහළ ලාභ ඉපයීම සඳහා ව්‍යාපාර සැලසුම් සකස් කිරීමයි.
 - (3) ණය ආපසු ගෙවීම් කාල සීමාව වැඩි කිරීමයි.
 - (4) ඇපකරුවන් රහිතව ණය ලබාදීමයි.
38. සීමා සහිත පෞද්ගලික සමාගමක් ලියාපදිංචි කිරීමෙන් පසු සමාගම් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලබන ලියවිල්ල වන්නේ
- (1) සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියයි.
 - (2) සංස්ථාපන සහතිකයයි.
 - (3) සාංගමික සංස්ථා පත්‍රයයි.
 - (4) ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි සහතිකයයි.
39. ව්‍යාපාර ලෝකයේ පවතින භාණ්ඩවල ස්වරූපය වෙනස් වෙමින් නව භාණ්ඩ වෙළෙඳපොළ තුළ සුලභවීමට හේතුවක් වන්නේ
- (1) වුවමනා ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වීම ය.
 - (2) පරිසරය ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වීම ය.
 - (3) අවශ්‍යතා ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වීම ය.
 - (4) ව්‍යාපාර සංවිධාන ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වීම ය.
40. නගරයක සිටින පාසල් ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව 75 000 කි. සිසුන් 50 000 ක් පාසල් බැගයක් භාවිත කරන බව උපකල්පනය කෙරේ. මෙයින් 60% පාසල් මගින් ද 10% තරගකාරී ආයතන මගින් ද සම්පූර්ණ කරනු ලැබේ. මෙහි වෙළෙඳපොළ හිඩැස,
- (1) 12 500 කි.
 - (2) 15 000 කි.
 - (3) 20 000 කි.
 - (4) 30 000 කි.

* *

1. පහත දී ඇති සිද්ධිය හොඳින් කියවා (i) සිට (x) දක්වා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

පිරිස් මහතා රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාවේ ස්ථීර සේවකයෙකි. ඔහුගේ සේවා කාලය අවුරුදු 20කි. පිරිස් මහතා රාජ්‍ය සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වී තමාගේ ම මුද්‍රණ ආයතනයක් පවත්වාගෙන යාමට තීරණය කළේ ය. මේ සඳහා තම ඉතිරිකර ගත් රුපියල් 1500 000ක මුදලක් සහ 10%ක වාර්ෂික පොලී අනුපාතයක් යටතේ බැංකුවෙන් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන රුපියල් 1000 000ක මුදල ද ප්‍රාග්ධනය ලෙස ආයෝජනය කිරීමට තීරණය කර ඇත. ඔහු මේ සඳහා අවශ්‍ය ව්‍යාපාර සැලැස්ම සකස්කර, බැංකුවට ඉදිරිපත් කළ ද එහි වූ මූල්‍ය සැලැස්මේ අන්තර්ගත තොරතුරු ප්‍රමාණවත් නොවන බව දන්වමින් බැංකුව ඔහුගේ ණය ඉල්ලුම් පත තාවකාලිකව අත්හිටුවන ලදී. පසුව ව්‍යාපාර උපදේශකවරයකුගේ සහාය ඇතිව අදාළ නිවැරදි තොරතුරු ඇතුළත් කර සකස් කරන ලද මූල්‍ය සැලැස්ම නැවත ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු ණය මුදල අනුමත කරන ලදී. පිරිස් මහතා තමාගේ නව ව්‍යාපාරය සඳහා පළපුරුදු සේවකයින් පස්දෙනකු බඳවා ගැනීමට ද තීරණය කර ඇත.

- (i) රාජ්‍ය අංශයේ රැකියාවක නිරත වීම සහ තමාගේ ම ව්‍යාපාරයක නිරත වීම තුළින් පිරිස් මහතාට ලබා ගත හැකි වාසි හා අවාසි එක බැගින් වෙන වෙන ම දක්වන්න.
 - (ii) පිරිස් මහතාගේ ව්‍යාපාරයට අදාළ ව්‍යාපාරික අවස්ථා දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 - (iii) ව්‍යාපාර සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමෙන් පිරිස් මහතාට ලබාගත හැකි ප්‍රතිලාභ දෙකක් දක්වන්න.
 - (iv) පිරිස් මහතා විසින් ඉදිරිපත් කළ මූල්‍ය සැලැස්මේ ඇතුළත් විය යුතු ප්‍රධාන කොටස් මොනවා ද?
 - (v) ඉහත සඳහන් සිද්ධියට අදාළ ව්‍යාපාරයෙහි ඇල්මැති පාර්ශ්ව දෙකක් නම් කරන්න.
- ඉහත සිද්ධියේ සඳහන් පිරිස් මහතාගේ ව්‍යාපාරයේ ඉදිරි වර්ෂයට අදාළ තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

අයිතමය	වටිනාකම (රු.)
විකුණුම් ආදායම	2 000 000
යන්ත්‍රයක් මිල දී ගැනීම	1 500 000
කාර්යාල ලී බඩු මිල දී ගැනීම	40 000
අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය	800 000
ශ්‍රම පිරිවැය	200 000
පරිපාලන වියදම්	60 000
විකුණුම් වියදම්	55 000
මූල්‍ය වියදම් (බැංකු ණය පොලිය ඇතුළුව)	15 000

- ඉහත තොරතුරු ඇසුරෙන් පිරිස් මහතාගේ ව්‍යාපාරයේ පහත සඳහන් දෑ ගණනය කර දක්වන්න.

- (vi) ඇස්තමේන්තුගත මුළු ආයෝජනය
- (vii) ඇස්තමේන්තුගත මුළු මුදල් ගලා ඒම්
- (viii) ඇස්තමේන්තුගත මුළු මුදල් ගලා යාම්
- (ix) ඇස්තමේන්තු ගත මුළු ස්ථාවර වත්කම්වල වටිනාකම
- (x) අපේක්ෂිත ශුද්ධ ලාභය

(ලකුණු 02 × 10 = 20 යි)

(i) රජයේ රැකියාවක නිරතවීමේ වාසි

- ස්ථීර ආදායමක් ලැබීම
- ඉහළ පිළිගැනීමක් හිමි වීම
- අවදානම් අඩුවීම
- විශ්‍රාමයාමෙන් පසුව ප්‍රතිලාභ හිමි වීම
- රැකියාවේ සුරක්ෂිත බව/ අඛණ්ඩ පැවැත්මක් තිබීම

(එක් කරුණකට ලකුණු 1/2 යි)

අවාසි

- ස්වාධීනත්වයක් නැත.
- නිතිර්තිවලට යටත් විය යුතු වීම
- හිඳහස සීමා වීම
- යම් පුද්ගලයින් යටතේ සේවයේ නිරත විය යුතු වීම

(එක් කරුණකට ලකුණු 1/2 යි)

තමාගේම ව්‍යාපාරයක නිරතවීමේ වාසි

- ලාභය තනිව භුක්ති විඳිය හැකි වීම
- සමාජ සුබසාධන කටයුතුවලට දායක විය හැකිවීම
- නිදහස ඉහළ මට්ටමක පැවතීම
- නිර්මාණශීලී චින්තනයෙන් නව නිෂ්පාදන කළ හැකි වීම
- ආකර්ෂණීය ලාභයක් ඉපයිය හැකිවීම

(එක් කරුණකට ලකුණු $1/2$ යි)

අවාසි

- පාඩු තනිව භුක්ති විඳීමට සිදු වීම
- අවදානම ඉහළ වීම
- සමාජයේ පවතින අයහපත් ආකල්ප
- නිදහස අඩුවීම
- සමාජ සම්බන්ධතා අඩුවීම

(එක් කරුණකට ලකුණු $1/2$ යි)

මුළු ලකුණු 02

(ii)

- අතිරේක පන්ති වැඩිවීම නිසා මුද්‍රණ ආයතනවලට ඇති ඉල්ලුම වැඩිවීම
- මිනිසුන් ලියකියවිලි ඉදිරිපත් කිරීමේ දී මුද්‍රිත ලියවිලි සඳහා ඇති කැමැත්ත වැඩිවීම
- මුද්‍රණ තාක්ෂණයේ ඇති දියුණුව නිසා අවම පිරිවැයක් යටතේ මුද්‍රණ කටයුතු කළ හැකිවීම
- අලෙවි ප්‍රවර්ධන ක්‍රම වර්ධනය වීම නිසා මුද්‍රණ කටයුතු සඳහා ඇති ඉල්ලුම ඉහළ යාම

කරුණු 01කට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු 02 කට ලකුණු 02යි)

(iii)

- තම ව්‍යාපාරය පිළිබඳ අදහස පැහැදිලි කර ගැනීමට
- ව්‍යාපාරය සඳහා මඟ පෙන්වීම
- ව්‍යාපාරයේ අනාගත දිශාව පෙන්වා දීමට
- අරමුදල් සම්පාදනය කර ගැනීමට
- ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය සම්පත් හඳුනා ගැනීමට
- වෙළඳපොළ පිළිබඳ හොඳ තක්සේරුවක් ලබා ගැනීමට / ගනුදෙනුකරුවන් හඳුනා ගැනීමට / තරගකරුවන් හඳුනා ගැනීමට

(කරුණු 01කට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු 02 කට ලකුණු 02යි)

(iv)

- ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීමට පෙර කාර්යයන් හා වියදම්
- මුළු ආයෝජන ඇස්තමේන්තුව
- අපේක්ෂිත මුදල් ගලා වීම හා මුදල් ගලා යාම් ලේඛනය
- ව්‍යාපාරය ප්‍රතිඵල ගණනය

(කරුණු 01කට ලකුණු $1/2$ බැගින් කරුණු 04 ක් සඳහා ලකුණු 02යි)

(v)

- අයිතිකරු / පිරිස් මහතා
- සේවකයින්
- බැංකුව
- ප්‍රජාව
- සැපයුම්කරුවන්
- ගනුදෙනුකරුවන් / පාරිභෝගිකයින්

(කරුණු 01කට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම කරුණු 02 ක් සඳහා ලකුණු 02යි)

(vi) ඇස්තමේන්තුගත මුළු ආයෝජනය :

ඉතිරිකර ගත් මුදල රු . 1 500 000.00

ණය මුදල රු. 1 000 000. 00

රු. 2 500 000.00

(මුළු ආයෝජනය රු. 25, 00000 ගණනය කිරීමකින් තොරව දක්වා තිබුණද ලකුණු 02 ලැබේ.)

(ඉතිරි කර ගත් මුදල රු.15,00000.00 හා ණය මුදල රු. 1000000.00 ලෙස වෙන වෙනම දක්වා විකතුව වැරදි වුවහොත් ඉහත දැක්වීම් 02 ට ලකුණු 01 බැගින් ලබා දෙන්න.)

(vii) ඇස්තමේන්තුගත මුළු මුදල ගලා වීම් :

ඉතිරිකර ගත් මුදල රු . 1 500 000.00

ණය මුදල රු. 1 000 000. 00

විකුණුම් ආදායම රු. 2 000 000.00

රු. 4 500 000.00

(නිවැරදිව ගණනය කිරීම් සිදු කර ඇත්නම් (රු. 4500000.00) ලකුණු 02)

(ඉහත අයිතම 3 න් 2 ක් නිවැරදිව ලියා ඇත්නම් ලකුණු 01. එක් අයිතමයක් නිවැරදි නම් ලකුණු 1/2 යි)

(viii) ඇස්තමේන්තුගත මුළු මුදල ගලා යාම් :

යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම රු . 1 500 000.00

කාර්යාල ලී බඩු මිලදී ගැනීම රු. 40 000. 00

අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය රු. 800 000.00

ශ්‍රම පිරිවැය රු. 200 000.00

පරිපාලන වියදම් රු. 60 000.00

විකුණුම් වියදම් රු. 55 000.00

මුල්‍ය වියදම් රු. 15 000.00

රු. 2 670 000.00

(අයිතම 07 ලකුණු 02)

(අයිතම 05 ක් 06 ක් නිවැරදි නම් ලකුණු 01)

(අයිතම 03 ක් නිවැරදි නම් ලකුණු 1/2)

(ix) ඇස්තමේන්තුගත ස්ථාවර වත්කම්

යන්ත්‍රය 1500000.00

කාර්යාල ලී බඩු 40000.00

1540000.00

(වත් අයිතමයක් නිවැරදි නම් ලකුණු 01 බැගින් අයිතම 02 වී ලකුණු 02 යි)
(නිවැරදි පිළිතුර පමණක් ඇත්නම් ලකුණු 02 යි)

(x) අපේක්ෂිත ශුද්ධ ලාභය = රු. 870 000/- (ලකුණු 02) හෝ

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ගණනය කිරීමේ ලේඛනය

	රු.	රු.
විකුණුම් ආදායම		2000000
අඩුකළා - මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය		($\frac{1}{2}$)
අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය	800000	
ශ්‍රම පිරිවැය	200000	
	($\frac{1}{2}$)	
අඩුකළා - නිෂ්පාදන නොවන පිරිවැය		(1000000.00)
		1000000.00
පරිපාලක වියදම්	60000.00	
විකුණුම් වියදම්	55000.00	
මූල්‍ය වියදම්	15000.00	
	($\frac{1}{2}$)	
		(130000.00)
ශුද්ධ ලාභය		<u>870 000.00</u>
		($\frac{1}{2}$)

(මුළු ලකුණු 02 x 10 = 20)

2. (i) 'ව්‍යවසායකත්වය' යන්න ව්‍යාපාරික දෘෂ්ටි කෝණයෙන් පැහැදිලි කරන්න.
 (ii) නිෂ්පාදන සාධක අතර ව්‍යවසායකත්වයේ ඇති වැදගත්කම දක්වන්න.
 (iii) වර්තමානයේදී දැකිය හැකි නවෝත්පාදන සඳහා නිදසුන් හතරක් ලියන්න.
 (iv) ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණයක් වූ 'නමාශීලීත්වය' යනු කුමක් ද?
 (v) අමීල නව ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට අදහස් කරයි. ඔහුට අනුගමනය කළ හැකි සාර්ථක පිවිසුම් උපාය මාර්ග දෙකක් නම් කරන්න.

(ලකුණු 02 x 5 = 10 යි)

- (i) ව්‍යාපාරික පරිසරය විශ්ලේෂණය කර, ව්‍යාපාරික අවස්ථා හඳුනාගෙන අවදානම් දරමින් නිර්මාණශීලීත්වය හා නවෝත්පාදන බව තුළින් හඳුනාගත් ව්‍යාපාරික අවස්ථාව ප්‍රායෝගික කටයුත්තක් බවට පත්කිරීමේ හැකියාව ව්‍යවසායකත්වයයි.

(ඉරි ඇඳි පද 02 ඇතුළත් සම්පූර්ණ පිළිතුරකට ලකුණු 02)
නිර්මාණශීලීත්වය, නවෝත්පාදනබව, අවදානම් දැරීම යන කරුණු
පමණක් සඳහන් පිළිතුරකට ලකුණු 01)

(ii)

- භූමිය, ශ්‍රමය, ප්‍රාග්ධනය යන සාධක තිබූ පමණින් නිෂ්පාදනයක් සිදු නොවේ. මෙම සාධක අවශ්‍ය පරිදි සංකලනය කර භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කර වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ව්‍යවසායකත්වය අවශ්‍ය වේ. ඉහත දක්වා ඇති නිෂ්පාදන සාධක 03, අපිච්ඡි සාධකයන් වන අතර ව්‍යවසායකත්වය යනු සපිච්ඡි සාධකයකි.

(ලකුණු 02)

(iii)

නව නිෂ්පාදිතයක්, දිගුවක්, ක්‍රමයක්, සංකලනයක්, විද්‍යුත් වාණිජ ක්‍රම දක්වා ඇත්නම්

(එක් කරුණකට ලකුණු $1\frac{1}{2}$ බැගින් කරුණු 4 කට ලකුණු 02 යි)

(iv)

පරිසරයේ වෙනස්වීම්වලට උචිත වන පරිදි අනුගත වීමට ඇති හැකියාව නම්‍යශීලීත්වයයි.

(ලකුණු 02 යි)

(v)

- සුවිශේෂී නව භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් හඳුන්වා දීම
- නිෂ්පාදිත ප්‍රවේදනයන් හඳුන්වා දීම
- වෙළඳපොල නිධිස/ අවකාශය සඳහා භාණ්ඩ හඳුන්වා දීම
- නවෝත්පාදනයන් කිරීම

(එක් කරුණකට 01 බැගින් කරුණු 2 කට ලකුණු 02 යි)

(මුළු ලකුණු $02 \times 5 = 10$)

3.

- ව්‍යාපාර සංවිධානයකින් ඉටුකරනු ලබන කාර්ය දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- සීමාසහිත පෞද්ගලික සමාගම් ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යවසායකයින් අතර ජනප්‍රිය වීමට හේතු වී ඇති කරුණු දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- වර්තමානයේ බොහෝ කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර විවිධ හේතු මත අසාර්ථක වේ. කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර සාර්ථක කර ගැනීමට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග හතරක් යෝජනා කරන්න.
- අමල් සාර්ථක ව්‍යවසායකයෙකි. ව්‍යාපාර කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ව්‍යවසායකයකු ලෙස ඔහුගේ භූමිකා දෙකක් නම් කර, ඒ එකිනෙක සඳහා නිදසුන බැගින් සඳහන් කරන්න.
- කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර සහ ව්‍යවසායකත්වය අතර ඇති සම්බන්ධතාවය පැහැදිලි කරන්න.

(i)

- මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා ඉටු කිරීම
- රැකියා අවස්ථා උත්පාදනය කිරීම
- ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයක් සිදු වීම / ප්‍රාදේශීය සම්පත් භාවිතා කිරීම
- සමාජීය සුඛ සාධනය
- ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම
- භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීම
- භාණ්ඩ බෙදා හැරීමේ කාර්යයේ නිරත වීම

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු 02 කට ලකුණු 02 යි)

(ii)

- එක් පුද්ගලයෙකුට වුවද ආරම්භ කළ හැකිවීම
- වගකීම් සීමිතවීම
- අඛණ්ඩ පැවැත්මක් තිබීම
- නෛතික පුද්ගලභාවයක් හිමිවීම
- පවුලේ සාමාජිකයින්, නෑදෑ හිතමිතුරන් සම්බන්ධ කර ගත හැකි වීම

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු 02 කට සඳහා ලකුණු 02 යි)

(iii)

- ගනුදෙනු නිවැරදිව වාර්තා කිරීම
- යහපත් මානව සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම
- ප්‍රවීණයන්ගෙන් අවශ්‍ය උපදෙස් හා මග පෙන්වීම් ලබා ගැනීම
- ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා නිවැරදි සැලසුම් සකසීම
- ඒවාට අනුව ක්‍රියාත්මක වීම
- බාහිර පරිසරයේ ඇති වෙනස්වීම් හඳුනාගැනීම හා අවශ්‍ය ප්‍රතිචාර දැක්වීම
- ව්‍යාපාරිකයාගේ පෞද්ගලික ජීවිතය ව්‍යාපාර කටයුතුවලින් වෙන් කොට තැබීම
- රාජ්‍ය ආයතනවල සහාය ලබා ගැනීම

(වෙළඳපල පහසුකම්, ණය පහසුකම්, පර්යේෂණ ආදී කාර්යයන්ට උදව්වන)

(එක් කරුණකට ලකුණු $\frac{1}{2}$ බැගින් කරුණු 04 ට ලකුණු 02)(iv) අයිතිකරුගේ භූමිකාව

- ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය සම්පත් සැපයීම
- අවදානම් දැරීම
- වැදගත් තීරණ ගැනීම
- ලාභ හෝ පාඩු විඳ දරා ගැනීම

කළමනාකරුගේ භූමිකාව

- ව්‍යාපාර සැලසුම් සකස් කිරීම
- සැලසුමට අනුව කටයුතු සිදුවනවාදැයි විමසා බැලීම

නායකයාගේ භූමිකාව

- සේවකයින් පෙළඹවීම
- අවශ්‍ය මග පෙන්වීම
- කාර්යය ඉටු කිරීමේ දී සේවකයින් මෙහෙය වීම

(භූමිකා 02 සඳහන් කිරීමට ලකුණු 01)

(නිදසුන් 01 ලකුණු $\frac{1}{2}$ බැගින් ඒ ඒ භූමිකාවට අදාළ

නිදසුන් 02 සඳහන් කිරීමට ලකුණු 01)

(v)

- බොහෝ සාර්ථක මහා පරිමාණ ව්‍යාපාරවල ආරම්භක අවස්ථාව කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරයක් වීම
- ව්‍යවසායකයන්ට නිර්මාණශීලී කුසලතා ප්‍රායෝගිකව පහසුවෙන් භාවිත කළ හැකිවීම
- ඒ තුළින් නවෝත්පාදන බිහිවීම
- වෙළඳපොළ හිඳුස හඳුනාගෙන ව්‍යාපාර අවස්ථා සඳහා පිවිසිය හැකි වීම

(ඉහත කරුණු 02 ක් එක් ඇතුළත් පිළිතුරකට ලකුණු 02)

(කරුණු 10 ක් ඇතුළත් පිළිතුරකට ලකුණු 01 යි)

(මුළු ලකුණු 02 x 5 = 10)

4. (i) ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ පවතින ව්‍යවසායකත්ව ව්‍යාපාර ආයතන ප්‍රධාන අංශ තුනක් යටතේ වර්ග කෙරේ. එයින් දෙකක් නම් කර, එකිනෙක සඳහා නිදසුන බැගින් දෙන්න.
- (ii) ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය තුළ ව්‍යවසායකයින් හට ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි සම්පත් වර්ග කළ හැකි ප්‍රධාන ආකාර දෙක නම් කර, ඒවා කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) පරිසර ප්‍රවණතා පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීමෙන් ව්‍යවසායකයකුට ලබා ගත හැකි ප්‍රයෝජන හතරක් සඳහන් කරන්න.
- (iv) ලාභය අරමුණ කර නොගත් ව්‍යාපාර සංවිධානයක් වන 'රජයේ රෝහල' නිදසුනක් ලෙස ගනිමින් එහි ශක්තියක්, දුර්වලතාවයක්, අවස්ථාවක් හා කර්ජනයක් දක්වන්න.
- (v) ව්‍යවසායකයකුට ආර්ථික පරිසරය විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් ලබාගත හැකි තොරතුරු හතරක් දක්වන්න.

(ලකුණු 02 x 5 = 10 යි)

• ප්‍රාථමික අංශය

නිදසුන් : කෘෂි හා ගොවිපළ කර්මාන්තය / මල් වගාව / දැව කර්මාන්තය / සත්ත්ව පාලනය

• ද්විතීයික අංශය

නිදසුන් :

නිමැවුම් (සපත්තු/ පොත්පත් ආදී)

ඉදිකිරීම් (ගොඩනැගිලි, පාලම් ආදී)

• තෘතීයික අංශය

නිදසුන් :

වෙළඳාම / තොග හා සිල්ලර වෙළඳාම

වෙළඳාමට අවශ්‍ය උපකාරක සේවා / බැංකු/ රක්ෂණ/ ප්‍රවාහන ආදී

(අංශ නම් කිරීමට ලකුණු 1/2 බැගින් ලකුණු 01 යි)

(අදාළ අංශ සඳහා නිදසුන් 02 කට ලකුණු 1/2 බැගින් ලකුණු 01 යි)

(i) මානව සම්පත්

- ව්‍යාපාර කටයුතුවල නිරතවන කළමනාකරුවන් හා කළමනාකරුවන් නොවන සේවකයින් මානව සම්පත් ලෙස හැඳින්වේ.

මානව නොවන සම්පත්

- ව්‍යාපාර කාර්යයන් සඳහා යොදා ගනු ලබන මානව සම්පත් නොවන ස්වභාවික සම්පත් හා මිනිසා විසින් නිර්මාණය කරන ලද සම්පත්

(නම් කිරීමට ලකුණු 1/2 බැගින් ලකුණු 01 යි)

(පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 1/2 බැගින් ලකුණු 01 යි)

(ii)

01. නව ආදායම් මාර්ග සකස් කර ගැනීමේ හැකියාව වැඩි කර ගැනීම
02. තරගකාරීත්වයට සාර්ථකව මුහුණ දීම
03. පරිසරය තුළ මෙතෙක් ප්‍රයෝජනයට නොගත් සම්පත් භාවිතය
04. ව්‍යාපාරික අවස්ථා ග්‍රහණය කර ගැනීම
05. පාරිසරික ගැටළු අවම කර ගැනීම
06. අර්ථක්‍රමය තුළ අවශ්‍යයෙන්ම ඉටු කර ගත යුතු සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් මතු කර ගැනීම
07. ආවේණික සම්පත් සුරැකීම හා අනාගතය සඳහා සම්පත් ඉතිරි කරගැනීම

(ප්‍රයෝජන 04 සඳහන් කිරීම සඳහා ලකුණු 1/2 බැගින් ලකුණු 02 යි)

(iii) ශක්තීන්

01. දක්ෂ වෛද්‍යවරුන් හා හෙදියන් සිටීම.
02. ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩලයක් පැවතීම.
03. නවීන උපකරණ පැවතීම.
04. ප්‍රමාණවත් භෞතික සම්පත් පැවතීම.

(කරුණු 01 ට ලකුණු $1/2$ යි)

දුර්වලතා

01. සේවකයින්ගේ කැපවීම හා දක්ෂතා ප්‍රමාණවත් නොවීම.
02. අවශ්‍ය මානව සම්පත් ප්‍රමාණවත් නොවීම.
03. අවශ්‍ය උපකරණ නොමැති වීම හෝ උපකරණ අක්‍රිය වීම.
04. භෞතික සම්පත් ප්‍රමාණවත් නොවීම.
05. සේවකයින් වැඩ වර්ජනයන්හි නිරතවීම.

(කරුණු 01 ට ලකුණු $1/2$ යි)

අවස්ථා

- ❖ සමාජ සුඛ සාධන කටයුතු සඳහා කරනු ලබන කටයුතු රජයේ රෝහල් කෙරෙහි යොමුවීම.
- ❖ රජයේ රෝහල්වලට වෛද්‍යවරුන් යොමුකරන රජයේ ක්‍රමවේදයක් පැවතීම.
- ❖ හෙද විදුහල්වලින් පුහුණු හෙදියන් ලබාගැනීමට හැකිවීම.
- ❖ රජයේ රෝහල් පිළිබඳ ජනතාව තුළ පවතින ඉහළ විශ්වාසය.

(කරුණු 01 ට ලකුණු $1/2$ යි)

තර්ජන

- ❖ රජය විසින් රජයේ රෝහල් සඳහා වෙන්කරනු ලබන මුදල් ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- ❖ පෞද්ගලික රෝහල්වලින් වල්ලවන තරඟය
- ❖ රජයේ රෝහල්වලින් ලබා දෙනු ලබන සේවය පිළිබඳ ජනතාව තුළ යහපත් ආකල්ප නොමැති වීම.
- ❖ වැඩවර්ජනයන් හි නිරතවීම.

(කරුණු 01 ට ලකුණු $1/2$ යි)

(iv)

01. පොළී අනුපාතිකය අඩු වැඩි වීම.
02. මිල මට්ටම්වල වෙනස් වීම.
03. සේවා නියුක්තිය.
04. වැටුප් මට්ටම්.
05. විදේශ විනිමය අනුපාතිකය.

(කරුණු 04 ට ලකුණු 02 යි)

(මුළු ලකුණු $02 \times 5 = 10$)

5. (i) ව්‍යවසායකයකුට වෙළෙඳපොළ අලෙවිය සඳහා නිෂ්පාදිතයන් ඉදිරිපත් කළ හැකි ආකාර දෙකක් ලියන්න.
 (ii) වෙළෙඳපොළ විශ්ලේෂණයක් තුළින් ව්‍යවසායකයකුට රැස්කර ගත හැකි තොරතුරු හතරක් සඳහන් කරන්න.
 (iii) ඉලක්කගත පාරිභෝගික කණ්ඩායම හඳුනාගැනීම සඳහා යොදාගත හැකි නිර්ණායක හතරක් ලියන්න.
 (iv) අභ්‍යාස පොත් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලබන යෙදවුම් වර්ග හතරක් සඳහන් කරන්න.
 (v) ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතියක් බිහිකිරීම සඳහා යොදාගත හැකි මූල්‍යමය දිරිගැන්වීම් සඳහා නිදසුන් දෙකක් ලියන්න.

(ලකුණු 02 x 5 = 10 යි)

- (i) 01. පවතින භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් පවතින වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම.
 02. පවතින භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් නව වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම.
 03. නව භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් පවතින වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම.
 04. නව භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් නව වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම.

(කරුණු 02 ක් සඳහා ලකුණු 02 යි)

- (ii) 01. භාණ්ඩය හෝ සේවාව සඳහා ඇති ඉල්ලුම
 02. ඉලක්කගත පාරිභෝගිකයන්
 03. තරඟකරුවන්ගේ ස්වභාවය / ගණන / ශක්තීන් / දුර්වලතා
 04. තරඟකරුවන්ගේ අලෙවි උපක්‍රම
 05. භාණ්ඩවල මිල, නිෂ්පාදිතය, ස්ථානය, ප්‍රවර්ධනය
 06. වෙළෙඳපොළ ව්‍යුහය

(කරුණු 04 ක් සඳහා ලකුණු 1/2 බැගින් ලකුණු 02)

- (iii) 01. පාරිභෝගිකයාගේ වයස
 02. පාරිභෝගික ආදායම
 03. ස්ත්‍රී / පුරුෂ භාවය
 04. රැකියාව
 05. සමාජ තත්ත්වය

(කරුණු 04 ක් සඳහා ලකුණු 1/2 බැගින් ලකුණු 02)

- (iv) ★ කඩදාසි
 ★ තිත්ත
 ★ ගම්
 ★ නුල්
 ★ පිටකවර
 ★ ස්ටේෂනරි කටු
 ★ මිනිස් ශ්‍රමය
 ★ කාලය
 ★ දැනුම
 ★ තොරතුරු

(යෙදවුම් වර්ග 4 ක් සඳහා ලකුණු 1/2 බැගින් ලකුණු 02)

7. මිහිරිගේ ව්‍යාපාරයේ මාසයක් සඳහා අපේක්ෂිත ආදායම් හා වියදම් පහත දැක්වේ.

අයිතමය	වටිනාකම (රු.)
විකුණුම් ආදායම	250 000
අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය	90 000
ශ්‍රම පිරිවැය	30 000
වෙනත් නිෂ්පාදන පිරිවැය	10 000
විකුණුම් හා බෙදාහැරීම් වියදම්	35 000
පරිපාලන වියදම්	40 000
මූල්‍ය වියදම්	5 000

අවශ්‍ය වන්නේ :

මිහිරිගේ ව්‍යාපාරයේ පළමු මාසය සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ගණනය කිරීමේ ලේඛනය සකස් කර, මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය, මුළු නිෂ්පාදන නොවන පිරිවැය හා ශුද්ධ ලාභය දැක්වීම. (ලකුණු 10 යි)

මිහිරිගේ ව්‍යාපාරයේ පළමු මාසය සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ගණනය කිරීමේ ලේඛනය (ලකුණු 01)		
විකුණුම් ආදායම $\left(\frac{1}{2}\right)$		250000 $\left(\frac{1}{2}\right)$
අඩු කළා :-		
මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය (01)		
අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය	90000 $\left(\frac{1}{2}\right)$	
ශ්‍රම පිරිවැය	30000 $\left(\frac{1}{2}\right)$	
වෙනත් නිෂ්පාදන පිරිවැය	10000 $\left(\frac{1}{2}\right)$	
		(130000) (01)
අඩු කළා :-		120000
නිෂ්පාදන නොවන පිරිවැය (01)		
විකුණුම් හා බෙදාහැරීම් වියදම්	35000 $\left(\frac{1}{2}\right)$	
පරිපාලන වියදම්	40000 $\left(\frac{1}{2}\right)$	
මූල්‍ය වියදම්	5000 $\left(\frac{1}{2}\right)$	
		80000 (01)
ශුද්ධ ලාභය $\left(\frac{1}{2}\right)$		<u>40000</u> $\left(\frac{1}{2}\right)$

(ලකුණු 10 යි)

(මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය හා මුළු නිෂ්පාදන නොවන පිරිවැය ගණනය කිරීම් පමණක් ඇත්නම් ලකුණු 01)